

OČI STB

Dokumentární série

Written by

Richard Kraus and Tomáš Hodan

A-NEWS, s.r.o.
(c) 2026

info@a-newsreport.com

1 EXT. PRAŽSKÁ ULICE - DEN

1

Moderátor jde ulicí, kouká přímo do kamery.

MODERÁTOR

Správa sledování používala technické prostředky ke dvojímu účelu. Zaprvé k vlastnímu maskování, kdy její příslušníci používali nejrůznější převleky, paruky, umělé vousy a další podobné pomůcky ke změně vzhledu. Maskovány byly také automobily nejrůznějšími doplňky, mezi něž patřily rychle odnímatelné zahrádky, označení taxi či speciálně upravené poznávací značky.

2 ARCHIV

2

Ilustrační záběry k tématu.

3 INT. MUZEUM - DEN

3

Moderátor stojí v muzeu a pokračuje v úvodním slovu.

MODERÁTOR

Druhým důvodem pro používání maskování byly fotoaparáty a další záznamová zařízení, zabudovaná v taškách, kabelkách či za maskou automobilu. Správa sledování používala vysílačky pro organizování sledovacích akcí a komunikaci členů sledovacích skupin. Od sedmdesátých let vznikala televizní mikrocentra, do kterých se sbíhaly signály z desítek kamer tajně umístěných v pražských ulicích.

4 INT. KNIHOVNA - DEN

4

Petr Blažek sedí v knihovně a mluví přímo do kamery.

PETR BLAŽEK

- Účel používání technických prostředků sledování
- Druhy maskování technických prostředků sledování

(MORE)

PETR BLAŽEK (cont'd)
 • Využívání pouličních kamer v
 socialistickém Československu

- 5 ARCHIV 5
- Záběry ze sledovacích akcí filmy a fotografie, ze kterých je patrné, že jsou pořizovány skrytě nebo z maskovaných objektivů.
- Záběry z instruktážního filmu Stasi o maskování a převlecích sledovačů za řemeslníky.
- Záběry záznamové techniky kamuflované do běžných předmětů.
- 6 EXT. VEJRAŽKOVA ULICE - DEN 6
- Záběry na ulici i detail cedule.
- VOICE OVER
 V pražských Košířích má svou ulici.
 Národní umělec Vítězslav Vejražka.
 Články, které se čas od času objeví,
 zdůrazňují jeho mužnost. „Prostě
 chlapák,“ tak pojmenoval svůj
 medailón Týdeník Televize. Ve
 skutečnosti byl Vítězslav Vejražka
 placeným prostitutem Státní
 bezpečnosti a na rozkaz se vyspal s
 každým, koho mu tajná policie
 předhodila. Včetně vlastní tety.
- 7 EXT. VYŠEHRADSKÝ HŘBITOV - DEN 7
- Nájezd na Vejražkův pomník na Slavíně.
- 8 ARCHIV 8
- Kamera švenkuje po novinových člancích o Vítězslavu Vejražkovy.
- 9 ARCHIV 9
- Záběry z filmů Vítězslava Vejražky.
- 10 INT. MUZEUM - DEN 10
- František Stárek stojí nad stolem s předměty, které sloužili ke sledování. Popisuje jejich účel a význam.

FRANTIŠEK STÁREK

- Videokamera a záznamové zařízení značky Sony maskované v dětském kočárku, který je na rozdíl od techniky československé výroby.
- Taška sledovače StB s pomůckami pro maskování.
- Radiostanice Jupiter II. používaná v opěrném bodu pro komunikaci s členy sledovací skupiny.
- Rychle vyměnitelná státní poznávací značka používaná při sledování.

Ilustrační záběry na popisovanou techniku.

11 ULICE - DEN

11

Černobílé rozostřené záběry, které evokují sledování Stb.

VOICE OVER

V roce 1949 podepsal Vejražka vázací akt se Státní bezpečností. V něm je poprvé jasně řečeno, proč má Státní bezpečnost o Vejražku zájem – příčinou je jeho teta Milada Deggiovanni, rodilá Češka, nyní italská státní příslušnice, která pracuje na vízovém oddělení italského velvyslanectví v Praze. Některé dny dokonce přímo v kanceláři šifřanta ambasády. Zároveň jsou ve „Vázacím návrhu“ popsány přednosti Vítězslava Vejražky, jež skýtají možnost jeho budoucího využití. „Vejražka je dosti populární herec hlavně v ženském světě. Jedná se opravdu o muže skvělé tělesné postavy a zajímavého, typického zjevu. Seznámení s elegantními ženami mu nedělá potíže, jelikož mu tyto nadcházejí. On zase dovede využití svého důvtipu... Jeho největší možnosti vidíme v jeho přirozených vlastnostech jako hezkého muže, který dovede na první pohled připoutat ženy opravdu hezké a elegantní, které jsou nám jinak nedostupné.“

12 INT. FILMOVÁ STŘIŽNA - DEN 12

Filmový historik vypráví příběh Vítězslava Vejražky.

HISTORIK

Vejražka byl vnímán... ve své době...
o jeho chování se informace začali
objevovat až...dnes je jeho příběh
dobře znám. Jeho příběh posloužil
jako předloha televizního filmu
herec, který ukazuje poměry mezi
herci v padesátých letech.

13 ARCHIV 13

Záběry z TV filmu Herec.

14 JINGLE 14

Grafický předěl do dalšího tématu.

15 EXT. ULICE - DEN 15

Historik Radek Schovánek stojí před domem Petra Uhla a Anny Šabatové.

RADEK SCHOVÁNEK

V tomto domě žili pocelou dobu
normalizace Petr Uhl a Anna Šabatová,
kteří byli neustále sledováni státní
bezpečností...

16 ARCHIV, GRAFIKA 16

Fotografie k tématu pořízené Stb a doplněné o naší grafiku.
Voice over čte reálný zápis o sledování.

VOICE OVER

V průchodě do tržnice je několik
dveří, z nichž jedny ústí do
vedlejšího domu. Ihned byla obsazena
ul. 28. října a po několika min. byl
zachycen SKUPINA ve frekvenci lidí v
uvedené ulici. SKUPINA dále
pokračoval po Národní tř., kde přešel
vozovku, prošel do ul. Charvátova,
kde poblíže školy se sešel v 17:55 s
neznámým mužem do zjištění. S tímto se
zde bavil a postavil se tak, aby měl
dobrý přehled o celém svém okolí...

(MORE)

VOICE OVER (cont'd)
 V 18:30 poblíže Kubánského kulturního
 střediska se SKUPINA od FOUSKA
 odpojil a pokračoval dále po Národní
 tř. k Národnímu divadlu, kde ve
 stanici stáli již el. dr. č. 22
 připravena k odjezdu...

17 INT. BYT - DEN

17

Anna Šabatová sedí v křesle ve svém obývacím pokoji a
 vypráví o sledování.

ANNA ŠABATOVÁ
 Byli jsem sledováni...dali nám
 odposlechy do bytu...

18 ARCHIV

18

Rodinné fotografie z běžného života pod kterým zní voice
 over reálného záznamu.

VOICE OVER
 Rozhovor Anny Šabatové a Petra Uhla z
 archivu Stb.

19 INT. KANCELÁŘ - DEN

19

FRANTIŠEK STÁREK
 Mluví o sledování a o každodenním
 životě s Stb za zády.
 Snaha o odhalování sledovačů, jejich
 aut, pracovníků, techniky
 Podezřívání normálních občanů
 Snaha ztratit se sledovačům
 Nejistota, zda jsem nebo nejsem
 sledován.

20 INT. MUZEUM - DEN

20

Prokop Tomek ukazuje techniku a popisuje její používání.

PROKOP TOMEK
 Příběh o ztrátě kamuflu příslušníkem
 IV. správy SNB v roce 1989. Ukázka
 sovětského fotoaparátu značky Ajax,
 který se pro špionáž používal v
 různých verzích již od padesátých let
 atd.

- 21 INT. BYT - DEN 21
Anna Šabatová - závěrečné slovo.
- 22 INT. KANCELÁŘ - DEN 22
František Stárek - závěrečné slovo.
- 23 EXT. PAMÁTNÍK OBĚTEM KOMUNISMU NA ÚJEZDĚ - DEN 23
Moderátor prochází mezi sochami Olbrama Zoubka.

MODERÁTOR
Shrnutí...Důvody dokumentace
jednotlivých „objektů“. Osudy
fotografií a dokumentů, které sledka
produkovala. Jejich další využití při
práci státní bezpečnosti. Rozloučení,
pozdávka k dalšímu dílu.

Titulky

Konec